

Zeer Geheim

MINISTERRAAD

Ex.nr. 29

Nr. 4437

Notulen van de vergadering
gehouden op vrijdag 31 mei 1968 in de Trêveszaal
aangevangen 's morgens om elf uur en 's middags
voortgezet

Aanwezig: de minister-president De Jong en de ministers
Bakker, Beernink (punt 1 t/m 4), De Block,
Klompé, Lardinois, Polak, Roolvink, Schut,
Den Toom (punt 1 t/m 14), Udink (punt 1 t/m
15a), Veringa en Witteveen (Afwezig is
minister Luns)

Voorts zijn aanwezig de staatssecretarissen
De Koster, Kruisinga (punt 14 en 15d) en
Van Veen (punt 2d)

Secretaris: drs. J. Middelburg
Notularis : mr. J. P. M. H. Merckelbach

1. Notulen van de vergadering van 24 mei 1968 (Nr. 4433)

Wijzigingen

Blz. 2. Punt 2a, . 1°., regel 9. "consequenties van"
wordt vervangen door:

financiële consequenties en over een eventuele
herziening met het oog daarop van

Blz. 5. Regel 2: "scheen" wordt: schepen

Blz. 14. Laatste alinea, regel 3. achter: "besteed."
vervalt de punt en wordt ingevoegd:

; zij zou daar bezwaar tegen hebben

Blz. 16. Regel 6. Achter: "debat." wordt de volgende zin
ingevoegd: Minister Klompé pleit ervoor dit
bedrag op f.75 mln te stellen.

Blz. 21. Punt 4d,...

4 e. Bezoek van de Griekse politicus Papandreou jr.

Staatssecretaris De Koster deelt mede dat de Griekse politicus Papandreou jr. ons land zal bezoeken voor een optreden in de radio-actie van de VARA ten behoeve van de slachtoffers van het Griekse bewind. Spreker stelt voor tegen dit bezoek geen bezwaar te maken. De raad besluit aldus.

4 f. Leveranties aan Israël

Staatssecretaris De Koster deelt mede dat de Israëliësche regering de levering heeft gevraagd van 80.000 safety adeptors voor ontstekingsbuizen, die door een bedrijf in Zuid-Limburg worden gefabriceerd. Minister Den Toom heeft er indertijd bezwaar tegen gemaakt dat deze industrie met Deens kapitaal werd opgezet. Tegen de thans voorgestelde leverantie heeft spreker echter geen bezwaar. Minister De Block merkt op dat dit bedrijf indertijd in Zuid-Limburg is gevestigd, omdat de Denen ten onrechte in de veronderstelling verkeerden dat dit een gevaarlijke industrie was die zij niet op hun grondgebied willen hebben. Het bedrijf zal op den duur aan 4 à 500 man werk verschaffen. Minister Klompé waarschuwt voor te veel publiciteit rond deze leverantie, vooral met het oog op het bezoek van minister Luns aan Egypte. De raad kan zich met de voorgestelde leverantie verenigen.

4 g. Vergadering van de Europese Raad (Zie notulen m.r. 24 mei 1968, punt 2a)

Staatssecretaris De Koster brengt verslag uit van de vergadering van de Europese Raad van 30 mei jl. Op Frans verzoek werd het Europese vennootschaps- en octrooirecht niet behandeld. Met betrekking tot de associatie van Marokko en Tunesië heeft de Nederlandse delegatie een zekere reserve gehandhaafd. Aangezien wij op dit punt alleen staan, zal Nederland op den duur wel moeten toegeven. Besloten werd tot een vergadering van de associatieraad van de Yaoendé-landen op 23 juni in Kinshasa. Spreker heeft voor het zo snel mogelijk houden van deze vergadering gepleit, omdat men dan niet behoeft te spreken over de verlenging van de associatieovereenkomst met Yaoendé. Op de terugweg uit Kinshasa zal in Arusha (Tanzania) het associatieverdrag met de Oost-Afrikaanse landen kunnen worden getekend. De Franse delegatie heeft eindelijk haar verzet tegen deze associatie

opgegeven. Spreker...

opgegeven. Spreker heeft in de raad gepleit voor een exploratoor gesprek tussen de Europese Commissie en de regering van Malta, die om associatie heeft verzocht. Na de terugtrekking van de Britse troepen uit Malta is op het eiland een grote werkloosheid ontstaan. Mede gezien de grote Russische belangstelling voor Malta acht spreker het van groot belang dat de EEG de positie van Groot-Brittannië op het eiland spoedig gaat overnemen. De kwestie van de associatie van Algerije zal nog nader in de REZ moeten worden besproken; de Franse regering insisteert op een onderhandelingsmandaat voor de Europese Commissie en de andere vier hebben hier geen bezwaar tegen. Nederland kan echter met het oog op de positie van Israël moeilijk met een zeer gunstig mandaat instemmen. Ten aanzien van de voedselhulp kwamen in de raad drie opvattingen naar voren: België, Luxemburg en Italië wilden een volledig communautaire voedselhulp; Nederland een volledig bilaterale hulp en Frankrijk en Duitsland een mengvorm van communautaire en bilaterale hulp. Nadat minister Lardinois voor wat betreft de onder zijn begroting vallende voedselhulp zich met communautaire hulp akkoord had verklaard, kwam spreker in een moeilijke positie. Hij heeft aan het standpunt dat in de REZ was afgesproken vastgehouden, maar toegezegd dat hij deze zaak in het Nederlandse kabinet opnieuw aan de orde zou stellen. Spreker heeft deze toezegging gedaan, omdat de experts in Brussel hem de verzekering gaven dat minister Udink ook onder communautaire vlag nog alle hulp op Indonesië zou kunnen concentreren. Minister Udink heeft zich evenmin als de raad op het standpunt gesteld dat voedselhulp altijd voor 100% bilateraal moet worden gegeven. Er is echter een buitenlands-politiek argument dat tegen afspraken over deze zaak pleit; in het Beneluxmemorandum is de ontwikkelingshulp namelijk genoemd als een van de punten die niet in communautair verband kunnen worden geregeld zolang Brittannië er niet bij is betrokken. Spreker herinnert eraan dat in de REZ is afgesproken dat het Nederlandse aandeel in de door de EEG aangegane verplichting voor 30% via het World Food Program, voor 10% bilateraal en voor 60% via de consultatieprocedure zal worden gegeven. Alleen indien alle EEG-landen hun hulp op één land zouden concentreren, zou Nederland een lichte vorm van een communautair mechanisme kunnen accepteren. Daarnaast dient men enige ruimte te houden voor het verlenen van hulp in noodsituaties. Minister Lardinois heeft vernomen dat de oppositie in het parlement felle kritiek zal leveren op het feit dat Nederland zich zo sterk nationaal blijft opstellen, hoewel de internationale graanovereenkomst via de EEG is gesloten. Spreker heeft de indruk dat het compromis dat in de vorige vergadering van de REZ is bereikt voldoende ruimte geeft om Buitenlandse Zaken en Landbouw en Visserij een zowel voor Brussel als voor de Kamer acceptabele formule te laten vinden. Met een te strak nationaal standpunt zal men zeker vastlopen. Staatssecretaris De Koster

wijst minister....

wijst minister Udink erop dat het Beneluxmemorandum nog niet speelde, toen tot deze voedselhulp werd besloten. Nu de voedselhulpconventie op 1 juli a.s. in werking zal treden, kan er niet meer aan worden ontkomen om binnen het kader van de Zes een beslissing te nemen. Ook in Benelux staat Nederland wat dit betreft alleen, omdat België en Luxemburg niet aan dit punt uit het memorandum willen vasthouden. Spreker wijst er voorts op dat de Nederlandse opvatting inzake de hulp via FAO en Wereldvoedselprogram geen grote bijval vond. Ons standpunt om de voor consultatie in EEG-verband in aanmerking komende hulp (60%) niet te zien als een communautaire maar een bilaterale zaak werd alleen door de Westduitse delegatie gesteund, omdat zij de instructie had om pas met communautaire hulp in te stemmen, indien ook de andere vijf dit zouden doen. Minister Udink begrijpt dat aan het Beneluxmemorandum nog geen uitvoering kan worden gegeven, omdat het nog niet is aanvaard. Het ligt echter meer in de lijn van dit memorandum om te kiezen voor de lichte vorm van communautaire voedselhulp (consultatie) dan de zware vorm (convergentie). Sprekers voorkeur gaat uit naar de lichte vorm, maar als Buitenlandse Zaken en Landbouw en Visserij hiermee niet uitkomen is spreker bereid convergentie te aanvaarden, mits men voor de resterende 40% alle vrijheid van handelen behoudt. De minister-president stelt voor akkoord te gaan met het geven van een meer communautair karakter aan de eerder genoemde 60%. De raad kan zich hiermee verenigen; Landbouw en Visserij, Buitenlandse Zaken en Ontwikkelingshulp zullen deze zaak nader uitwerken.

4 h. Vergadering van de Europese raad van landbouwministers
(Zie notulen m.r. 24 mei 1968, punt 2a)

Minister Lardinois merkt op dat aan het tussen de landbouwministers bereikte akkoord vele fouten kleven, maar dat het in de gegeven omstandigheden vooral gezien de onrust in België en Frankrijk, verre de voorkeur verdiende om tot een akkoord te komen. Uitgaande van de gedachte van de Europese Commissie om dit te zien als een vooruitlopen op de te harmoniseren BTW, is aan België, Luxemburg en Frankrijk een uitzondering toegestaan door voor deze landen correcties naar boven op de uniforme interventieprijzen mogelijk te maken. Voor Duitsland is een correctie naar beneden toegestaan. Hoewel de kosten voor Nederland niet zullen meevallen, is spreker met zijn concessies toch binnen de richtlijnen van de REZ en de ministerraad kunnen blijven. De Europese Raad stemde in met een zevental resoluties, waarin de besluiten

zijn vastgelegd ...